2024/2328

2024.10.10.

AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2024/2328 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2024. április 11.)

a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0105/2024),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) (a továbbiakban: az ügynökség) 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges költségvetése 351 630 151 EUR volt, ami 2021-hez képest jelentős, 62,41 %-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetése szinte kizárólag az uniós költségvetésből származik;

B. mivel az ügynökség költségvetésének növekedését főként az ügynökségnek az új nagyméretű IT-rendszerek irányításával és az informatikai rendszerek interoperabilitásával kapcsolatos többletfeladatai indokolják.

C. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapította, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy a bevétel tekintetében az annak alapjául szolgáló ügyletek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek; mivel a Számvevőszék összesen 17,8 millió EUR összegű kifizetést azonosított 2022-ben, amelyből 10,9 millió EUR három olyan egyedi szerződéshez kapcsolódott, amelyeket szabálytalannak találtak, 6,8 millió EUR pedig véleménye szerint nem felelt meg a kapcsolódó keretszerződések rendelkezéseinek, mindezek a 2022-ben rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok összesen 4,80 %-át teszik ki, túllépve az ellenőrzésre meghatározott lényegességi küszöböt, és ennek következtében az ügynökség beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről korlátozott vélemény született; mivel az említett nem megfelelő kifizetések kivételével a Számvevőszék megállapítása szerint a beszámoló alapjául szolgáló ügyletek a 2022. december 31-ével lezárt év kifizetései tekintetében minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek voltak;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. megállapítja, hogy a 2022. évi pénzügyi év során tett költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a kötelezettségvállalási előirányzatokat illetően a költségvetés végrehajtási aránya 91,13 %-os volt, ami 2021-hez képest 8,87 %-os csökkentést jelent;aggodalommal állapítja meg továbbá, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 86,71 %-os volt, ami 2021-hez képest 7,94 %-os csökkenést jelent;

2. aggodalommal jegyzi meg,hogy a számvevőszéki jelentés szerint az ügynökség 14,4 millió EUR-t (23 %) vitt át 2023-ra a 2022-ben rendelkezésre álló kötelezettségvállalási előirányzatokból, valamint hogy ez az összeg 13,7 millió EUR-t (vagy 95 %-ot) tartalmazott a II. cím alá tartozó, igazgatási kiadásokhoz kapcsolódó előirányzatokból (2021-ben 97 % volt ez az arány); megállapítja, hogy az előirányzatok átvitele ismétlődően előfordul, ami miatt a Számvevőszék emlékeztetett arra, hogy az előirányzatok átvitelének ismétlődően magas aránya ellentmond az évenkéntiség költségvetési elvének, és a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos strukturális problémákra vagy gyenge költségvetési tervezésre utal; tudomásul veszi az ügynökség válaszát, miszerint 2022-ben a szükséges vagy ismétlődő igazgatási tevékenységek esetében vittek át előirányzatokat, és biztosítékot nyújtottak

([1]) HL C 38., 2023.1.31., 103. o.

arra, hogy az alapul szolgáló műveletek tekintetében betartották a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást; tudomásul veszi, hogy az ügynökség 2021-es pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítés fényében hozott nyomonkövetési intézkedésekről szóló ügynökségi jelentés (a továbbiakban: az ügynökség nyomonkövetési jelentése) szerint az ügynökség cselekvési tervet dolgozott ki, amely számos, 2023-tól végrehajtott intézkedést tartalmaz az évenkéntiség elvének tiszteletben tartása és az átvitt előirányzatok szintjének csökkentése érdekében; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy e célkitűzések eléréséhez elengedhetetlen, hogy 2023 negyedik negyedévében aláírják a külső támogató szolgáltatások nyújtására vonatkozó új keretszerződést; arra számít, hogy e cselekvési terv végrehajtása jelentős javulást fog eredményezni, és felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az e tekintetben elért előrelépésről;

Teljesítmény

3. üdvözli, hogy az ügynökség többféle eszközt is alkalmaz fő teljesítménymutatóként tevékenységei hozzáadott értékének értékelésére és költségvetési gazdálkodásának javítására; megjegyzi, hogy a 2022-es éves munkaprogramja 135 tevékenységet tartalmazott, amelyek közül 90 tevékenységet végrehajtottak (67 %), 16 folyamatban van (12 %), 20 folyamatban van és késik (15 %), 9 tevékenységet pedig elhalasztottak (7 %); tudomásul veszi az ügynökség új megközelítését, amelynek keretében tevékenységeit portfóliók és programok formájában racionalizálták, hogy tükrözzék az ügynökség működési modelljét, valamint a projektek és tevékenységek közötti kölcsönös függő viszonyt; felkéri az ügynökséget, hogy mutassa ki az új megközelítés eredményeként elért javulásokat, és számoljon be azokról;

4. üdvözli, hogy az ügynökség a szabályozási követelményeknek megfelelően és a jogszabályi határidőkön belül elfogadta az összes jogszabályban előírt szervezeti programozási dokumentumot és kötelező szervezeti jelentést, például a 2023–2025-ös egységes programozási dokumentumot; megjegyzi, hogy az ügynökség stratégiai végrehajtási ütemtervet is elfogadott a stratégiai operatív célkitűzéseinek összehangolása és az ügynökség 2021–2027-es hosszú távú stratégiája végrehajtásának nyomon követése érdekében; megjegyzi, hogy az ügynökség egy új eszköz (Anaplan) segítségével további erőfeszítéseket tesz a többéves és éves tervezési folyamatok javítása érdekében; megjegyzi, hogy az ügynökség a közös értékelési keret segítségével elemezte erősségeit és gyengeségeit, és ennek alapján 2022 áprilisában önértékelési jelentést és cselekvési tervet készített, amely az ügynökség operatív fejlesztési prioritásait részletező ütemtervként szolgált; megjegyzi, hogy az ügynökség kérelmezte „a közös értékelési keret hatékony felhasználója” címkét;

5. üdvözli, hogy az ügynökség továbbra is támogatja az uniós politikák végrehajtását a személyek és áruk szabad mozgása, a közös utazási vízum, a határellenőrzés, a bevándorlás és a menekültügy, valamint a nemzeti bűnüldöző és igazságügyi hatóságok közötti együttműködés terén, beleértve a szervezett bűnözés, az embercsempészet, az emberkereskedelem és a terrorizmus elleni küzdelmet is; arra számít, hogy az ügynökség jelentős mértékben hozzájárul az igazságszolgáltatás digitalizálásához az uniós igazságügyi hatóságok közötti együttműködés javítása, valamint az uniós polgárok és vállalkozások számára az igazságszolgáltatáshoz való jobb hozzáférés biztosítása érdekében;

6. emlékeztet arra, hogy az ügynökség kiemelt szerepet játszik az uniós bel- és igazságügyi (IB) információs rendszerek, például a Schengeni Információs Rendszer (SIS), a Vízuminformációs Rendszer (VIS) és az európai ujjnyomat-azonosító rendszer (Eurodac) stabil működésének és folyamatos rendelkezésre állásának, valamint fejlesztésének és karbantartásának biztosításában; emlékeztet arra, hogy ezek a rendszerek kritikus fontosságúak a határellenőrzés és a bűnüldözési együttműködés, a vízumbiztosítás és -ellenőrzés, valamint a menedékjog iránti kérelmek vizsgálata terén; megjegyzi, hogy 2022-ben – néhány olyan eseményt leszámítva, amelyek rövid távú elérhetetlenséget és késedelmet okoztak – valamennyi alapvető üzleti rendszer teljesítette a megfelelő szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat, így a SIS 99,94 %-os, a VIS 99,69 %-os, az Eurodac pedig 99,88 %-os rendelkezésre állást ért el;

7. üdvözli, hogy a megújított SIS 2023 márciusában működésbe lépett (2022 novemberéről lett elhalasztva); tudomásul veszi az új bel- és igazságügyi rendszerek – nevezetesen a határregisztrációs rendszer (EES), az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) és a Harmadik Országbeli Állampolgárok Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszere (ECRIS-TCN) – elemzése, kialakítása, fejlesztése és tesztelése, valamint e rendszerek integrációja, ezen belül a közös biometrikus megfeleltetési szolgáltatás terén elért haladást, de a különböző szinteken tapasztalt késedelmeket is; megjegyzi továbbá, hogy 947 fuvarozó (az Unión belülről és kívülről egyaránt) és 54 fuvarozói szoftverszolgáltató regisztrált az ügynökségnél, illetve kérelmezte a regisztrációt, hogy rendszerek közötti kapcsolatot hozzon létre a határregisztrációs rendszerhez és az ETIAS-hoz; ezzel összefüggésben üdvözli „Az EES, az ETIAS és a fuvarozók készen állnak a működés megkezdésére” című ágazati kerekasztalt megszervezését, valamint a fuvarozóknak szóló regisztrációs és tájékoztató kampányt, amely a figyelemfelhívást és a regisztráció ösztönzését szolgálta; elismeri, hogy a VIS a felülvizsgált VIS-rendelettel összhangban jelentős változásokon megy keresztül; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség két projektet indított el (egyet a felülvizsgált VIS-szel és egyet a VIS interoperabilitásával kapcsolatban), annak érdekében, hogy keretet adjanak a VIS fejlődésének;

8. megjegyzi az új interoperabilitási architektúra terén elért előrehaladást is, amely integrálja az ügynökség által kezelt valamennyi információs rendszert annak érdekében, hogy Unió-szerte javítsa a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok közötti információcserét és együttműködést; ezzel összefüggésben az ügynökség 2022. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése (CAAR) alapján megállapítja, hogy bár az ügynökség továbbra is elkötelezett ezen új rendszerek megvalósítása mellett, az ellátási lánc zavarainak akadályozó hatásai, valamint az ügynökség egyes szerződő feleinek a végrehajtási ütemtervek betartásával kapcsolatos nehézségei olyan késedelmeket eredményeztek, amelyek szükségessé tették az eredeti terv felülvizsgálatát és átdolgozását; megjegyzi, hogy ezek késedelmek – különösen az EES központi rendszer működésbe lépése tekintetében, amely az interoperabilitási architektúra sarokköve – dominóhatást gyakoroltak valamennyi összekapcsolt projekt időszerűségére és végrehajtására; tudomásul veszi az ügynökség által az e probléma kezelése érdekében hozott intézkedéseket, mégpedig azáltal, hogy jóváhagyja a határregisztrációs rendszer végrehajtására vonatkozó új stratégiát, a minimálisan életképes termék megközelítését és az új interoperabilitási ütemtervet az interoperabilitási menetrend teljeskörű felülvizsgálata mellett, amely több hullámból áll, amelyek célja, hogy 2026-ig 6–9 havonta kiadott időszakos verziókkal megvalósítsák az interoperabilitási architektúra elemeit, az ügynökség nyomonkövetési jelentésében foglaltak szerint; az ügynökség ügyvezető igazgatójának megbízhatósági nyilatkozata alapján megállapítja, hogy az EES-program működésbe lépésére vonatkozó meghosszabbított határidők valószínűleg hatással lesznek a fejlesztés befejezéséhez szükséges erőforrásokra;

9. elégedettséggel nyugtázza, hogy az ügynökség továbbra is számos, egymással szorosan összefüggő jogszabályi célkitűzést valósított meg, például a tagállamok számára a bel- és igazságügyi információs rendszerek használatáról nyújtott képzést, a rendszerek műszaki teljesítményéről készített kötelező jelentéseket, az éves statisztikákat és a kijelölt hatóságok listáit; ezzel összefüggésben elismerését fejezi ki amiatt, hogy az ügynökség 2022-ben 48 képzési tevékenységet tartott meg, amelyek több mint 3 000 résztvevőt értek el, továbbá korszerűsítette e-tanulási platformját, és véglegesítette a tagállami képzési ütemtervet és az ahhoz kapcsolódó cselekvési tervet; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség tovább bővítette szerepét az uniós igazságügy területén azáltal, hogy megkezdte az e-CODEX-rendszer (a határokon átnyúló bírósági eljárásokat az információk biztonságos továbbításával elősegítő platform) átvételére való felkészülést, jelentést tett közzé arról, hogy a nemzetközi utazások digitalizálása hogyan érinti az Unióba tartó utazókat, és az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségével (Eurojust) együtt társszerzője volt a határokon átnyúló büntető igazságszolgáltatási együttműködést támogató, mesterséges intelligenciára épülő megoldások alkalmazásáról szóló jelentésnek;

10. tudomásul veszi, hogy az ügynökség együttműködést folytat más uniós ügynökségekkel, különösen az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel (Frontex) az ETIAS fejlesztése terén, a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynökségével (Europol) a Schengeni Információs Rendszer (SIS) átdolgozásáról, az EES-ről, az ETIAS-ról és az interoperabilitásról szóló rendeletek végrehajtása terén, az Eurojusttal az ECRIS-TCN és az e-CODEX, az interoperabilitási rendeletek végrehajtása és az igazságügyi együttműködés digitalizálásával kapcsolatos tevékenységek összehangolása terén, az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségével a „DubliNet” elektronikus hírközlő hálózatról szóló bizottsági rendelet végrehajtása terén, az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségével (CEPOL) a bel- és igazságügyi rendszerek használatáról szóló közös képzések szervezése terén, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével a bel- és igazságügyi információs rendszerek kezelésében az alapvető jogok szempontjait kiemelő közös képzések szervezése terén; ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa együttműködését a többi uniós ügynökséggel;

Hatékonyság és hatékonyságnövekedés

11. tudomásul veszi az ügynökség által az energiahatékonyság és a környezeti teljesítmény javítása érdekében hozott intézkedéseket, többek között a klímasemlegességi célkitűzések tekintetében, az ügynökség nyomonkövetési jelentésében, a CAAR-ban, az ügynökségnek a Parlament írásbeli kérdéseire adott válaszaiban és a Számvevőszék jelentésében foglaltak szerint; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség megkezdte saját környezetközpontú irányítási rendszerének (EMS) fokozatos bevezetését az EMAS elvei és a Bizottság európai zöld megállapodásról szóló cselekvési terve alapján, és elfogadta környezetvédelmi politikáját; megjegyzi, hogy az EMS teljeskörű végrehajtását és ebből következően az EMAS-regisztrációt 2024-re tervezik megvalósítani; üdvözli az ügynökség részvételét az uniós ügynökségek hálózatának (EUAN) környezetbarátabbá tételével foglalkozó hálózatban, amely lehetőséget kínál más olyan ügynökségek anyagainak felhasználására, amelyek több tapasztalattal rendelkeznek az EMAS bevezetése terén; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség zöld közbeszerzési kritériumokat alkalmaz az olyan üzleti területeken, mint a létesítménygazdálkodás, a hardverprojektek, valamint az informatikai infrastruktúra és projektek; elismerését fejezi ki az ügynökségnek, hogy az ügynökség szénlábnyomát jelző fő teljesítménymutató segítségével beszámol a környezeti teljesítményéről; megjegyzi, hogy 2023-ban határozzák meg a vízre, az energiára, a papírfogyasztásra és a hulladékképződésre vonatkozó mennyiségi mutatók kiinduló értékét, amelyet az említett mutatók kiszámításához és értékeléséhez ettől kezdve alkalmazni kell;

12. az ügynökség által a Parlament horizontális kérdéseire adott írásbeli válaszok alapján megjegyzi, hogy az ügynökség szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat (SLA-k) kötött több más uniós ügynökséggel az üzletmenet-folytonossági támogatásról, valamint az együttműködés más területein a hatékonyság növeléséről; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy az ügynökség szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat kötött a Frontexszel és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségével a katasztrófa utáni helyreállítási helyszíneik kiszolgálásáról, valamint éves szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodást kötött az Europol és az eu-LISA biztonsági bizottsága együttes üléseinek megszervezése céljából; felhívja az ügynökséget, hogy folytassa együttműködését más uniós ügynökségekkel annak érdekében, hogy minden rendelkezésre álló erőforrás felhasználható legyen; üdvözli az ügynökség által az Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökséggel (ENISA) folytatott együttműködést, amely az ENISA által az éves kiberbiztonsági gyakorlatok tervezésével, végrehajtásával és értékelésével kapcsolatban nyújtott támogató szolgáltatásokra kiterjedő SLA keretében folyik;

13. megjegyzi, hogy 2022 februárjában az ügynökség beszerzési stratégiát fogadott el a humánerőforrás-tervezés pontosítása és harmonizálása érdekében, hogy optimalizálja az erőforrások felhasználását, különösen azzal a céllal, hogy egyensúlyba hozza az ügynökség humán erőforrásainak általános összetételét (azaz a házon belüli személyzet külső szolgáltatókhoz viszonyított arányát); megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség hatékonyságnövekedést ért el azáltal, hogy felhasználta a korábbi kiválasztási eljárások során létrehozott tartaléklistákat és a csoportosított profilokat, valamint a hosszabb tartaléklistákat, hogy egyetlen felvételi eljárás keretében több álláshelyet is betöltsön;

14. elismerését fejezi ki az ügynökség által a folyamatainak digitalizálása terén 2022-ben elért eredményekért; a humán erőforrás területén megjegyzi, hogy az ügynökség bevezette a SYSPER rendszer (a Bizottság integrált humánerőforrás-menedzsment információs rendszere) egyes új moduljait, nevezetesen a humánerőforrás-jelentési modult és az ATS-modult; a közbeszerzés területén megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség elkezdett megismerkedni a Bizottság közbeszerzési igazgatási eszközével (PPMT) és annak követelményeivel, hogy megfeleljen a belépési előfeltételeknek, amelyeket 2023-ban sikeresen teljesített; tudomásul veszi, hogy az ügynökség a 15 000 EUR feletti ajánlati felhívásokra az eSubmission modult alkalmazza; megjegyzi továbbá, hogy a modul bevezetése óta megszűnt az ajánlattevők fizikai aláírása; felhívja az ügynökséget, hogy fokozza erőfeszítéseit a PPMT teljeskörű bevezetése érdekében; végezetül megjegyzi, hogy az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése terén az ügynökség digitalizálta a kötelező nyilatkozatok benyújtását vagy a vonatkozó szabályok végrehajtására irányuló megkereséseket;

Személyzeti politika

15. megállapítja, hogy 2022. december 31-én a létszámterv végrehajtása 89,3 %-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 215 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (szemben a 2021-ben engedélyezett 213 engedélyezett álláshellyel) 192-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat (szemben a 2021. évi 193-mal); megjegyzi, hogy ezen felül az engedélyezett 167 szerződéses alkalmazottból és 11 kirendelt nemzeti szakértőből 121 szerződéses alkalmazott és 11 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2022-ben; megjegyzi, hogy a költségvetésben szereplő szerződéses alkalmazotti álláshelyek száma 35-tel nőtt, azaz 132-ről 167-re emelkedett az ügynökségre bízott új feladatok (felülvizsgált VIS, ETIAS és interoperabilitás) költségvetési engedélyezése miatt; megjegyzi, hogy az ügynökség erőfeszítései ellenére a személyzet fluktuációja a 2021. évi 5,5 %-ról 2022-ben 7,1 %-ra nőtt, a kihasználtság aránya pedig 82 %-ra csökkent, ami alacsonyabb, mint az ügynökség által kitűzött 94 %-os cél, különösen az ügynökség által kínált rövid időtartamú és alacsonyabb besorolási fokozatú álláshelyek száma miatt;

16. aggodalommal veszi tudomásul az ügynökség felső és középvezetésének – 12 férfi (86 %) és 2 nő (14 %) –, igazgatótanácsának – 50 férfi (82 %) és 11 nő (18 %) – és teljes személyzetének – 209 férfi (67 %) és 101 nő (33 %) – nemek szerinti összetételét; az ügynökség nyomonkövetési jelentése alapján megállapítja, hogy az ügynökség folytatja a nemek közötti egyensúly elérésére irányuló erőfeszítéseit, és ennek során a kommunikációra és a felvételi eljárásokra összpontosít, hogy több női pályázót vonzzon; üdvözli, hogy az ügynökség 2022-ben részt vett a „Women in Tech” elnevezésű online állásbörzén; üdvözli továbbá az új ügyvezető igazgató kinevezését, valamint azt, hogy ezáltal a felső vezetői pozíciókban elérték a nemek közötti egyensúlyt; emlékeztet a nemek közötti egyensúly biztosításának jelentőségére, és felhívja az ügynökséget, hogy a személyzet minden szintjén folytassa a nemek közötti egyensúlyra irányuló erőfeszítéseit olyan konkrét intézkedések révén, amelyek az ügynökség által kínált álláshelyekre nők jelentkezését vonzzák; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ügynökség igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát;

17. elismerését fejezi ki az ügynökségnek a humán erőforrás terén tett erőfeszítéseiért, amelyek arra irányulnak, hogy sokféle jelöltet vonzzanak, hogy az ügynökséget választásuk szerinti munkáltatóként pozícionálják, és hogy megtartsák a tehetséges személyzetet; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség képviselte az uniós ügynökségek hálózatát (EUAN) a nemzetközi szervezetek virtuális állásbörzéjén, és célzott kampányokon, például személyzet tagjai által a közösségi médiában közzétett beszámolókon keresztül erősítette a munkáltatói márkaépítési tevékenységeit; üdvözli, hogy az ügynökség elindította a belső mobilitási kísérleti programot, amelynek célja a személyzeti tagok meglévő kompetenciáinak kiaknázása és az ügynökségen belüli folyamatos szakmai növekedés előmozdítása a munkatársak számára; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy az ügynökség megkezdte kompetenciaalapú humánerőforrás-kezelési stratégiájának kidolgozását és kompetenciakeretének felülvizsgálatát, amely hatással lesz az álláshirdetésekre és a jelöltek értékelésére;

18. üdvözli az ügynökség zaklatással szemben alkalmazott „zéró tolerancia” elvét; tudomásul veszi, hogy 2022-ben három zaklatással kapcsolatos adminisztratív vizsgálatot folytattak le és zártak le belsőleg, egy további ügyet pedig a bíróság elé terjesztettek; felszólítja az ügynökséget, hogy haladéktalanul vonja felelősségre a kötelességszegésért felelős személyeket; megjegyzi, hogy 2022-től az ügynökség szerződést írt alá egy külső ügyvédi irodával annak érdekében, hogy azonnal kezelni tudja az adminisztratív megkeresések iránti növekvő igényt, beleértve a szexuális vagy lelki zaklatáshoz vagy más fegyelmi ügyekhez kapcsolódó ilyen megkereséseket is; megjegyzi, hogy az ügynökség befejezte az új bizalmi személyek kiválasztását, és öt új bizalmi személyt választott és képzett ki, hogy támogassák a szervezetet a munkahelyi tisztelet és méltóság további előmozdításában, valamint hogy támogatást nyújtsanak a pszichológiai vagy szexuális zaklatásnak érzékelt helyzetben segítséget kérő személyzet számára;

19. tudomásul veszi az ügynökség arra irányuló intézkedéseit, hogy javítsa munkavállalók tapasztalatait és jóllétét; megjegyzi, hogy mentális egészségügyi programot indítottak a személyzet és családjaik számára, amely öngondoskodási előfizetési szolgáltatásból, webináriumokból és egyéni tanácsadásból áll; megjegyzi, hogy a határozatminta elfogadása előtt kapott eltérés alapján az ügynökség nem alkalmazta analógia útján a Bizottság munkaidőről és hibrid munkavégzésről szóló, 2022. március 24-i határozatát; megjegyzi, hogy 2022 szeptemberétől az ügynökség az ügyvezető igazgató átmeneti hibrid munkafeltételekről szóló határozatát alkalmazta; megjegyzi továbbá, hogy 2023. november 16-án az ügynökség 2024. január 1-jei hatállyal elfogadta a határozatmintát; végezetül elismeréssel állapítja meg, hogy az ügynökség elfogadta az EUAN sokféleségről és befogadásról szóló chartáját;

Közbeszerzés

20. hangsúlyozza a Számvevőszék jelentésének azon megállapításait, amelyek alapján a Számvevőszék korlátozott véleményt adott ki a hét egyedi szerződéssel kapcsolatban 2022-ben összesen 17,8 millió EUR összegben teljesített több kifizetés szabálytalansága miatt, amelyek a 2022-ben rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok 4,8 %-át tették ki; megjegyzi, hogy e kifizetések szabálytalansága főként a megfelelő keretszerződésektől való eltérésekkel függ össze; az ügynökség által a Parlament írásbeli választ igénylő kérdéseire adott válaszok alapján megállapítja, hogy a 2022-ben teljesített kifizetésekkel kapcsolatos szabálytalanságok három kategóriába sorolhatók: nevezetesen a határozott idejű szerződések módosítása (6,5 millió EUR); egyedi szerződések meghosszabbítása a megengedett maximális időtartamon túl (3,7 millió EUR); az egyedi szerződésekben foglalt követelmények részletezésének elmaradása (7,5 millió EUR); megjegyzi, hogy e szabálytalan kifizetések egy része – összesen 10,5 millió EUR értékben – három egyedi szerződéshez kapcsolódik, amelyek alapján 2021-ben is történtek kifizetések, és amelyeket a Számvevőszék az uniós ügynökségekről szóló éves jelentésében az adott évre vonatkozóan szabálytalannak ítélt; az ügynökség ügyvezető igazgatója által a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága 2023. november 29-i ülésén tett nyilatkozatok alapján (a továbbiakban: az ügyvezető igazgató nyilatkozatai) megállapítja, hogy a Számvevőszék jelentésében megjelölt hét egyedi szerződésből hat – fennmaradó kifizetések nélkül – lejárt; kiemeli, hogy ez visszatérő probléma az ügynökség számára; tudomásul veszi az ügynökség által a Számvevőszék észrevételeire adott válaszokban foglaltak szerint az ügynökség által ezek kezelésére hozott intézkedéseket; felhívja az ügynökséget, hogy továbbra is foglalkozzon e probléma teljeskörű megoldásával, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az elért eredményekről;

21. súlyos aggodalommal állapítja meg, hogy 2022 volt az egymást követő harmadik olyan év, amelyre vonatkozóan a Számvevőszék korlátozó véleményt adott ki az ügynökség közbeszerzési és szerződéskezelési területével kapcsolatban, és amikor a szabálytalanságok, a késedelmes és nem megfelelő pályázati eljárások, valamint amiatt, hogy a közbeszerzési szabályok tekintetében az ügynökség nem tanúsított megfelelő gondosságot, az ügynökség túl magas költségeket viselt; tudomásul veszi az ügynökségnek a folyamatainak részletes felülvizsgálatára irányuló cselekvési tervét annak érdekében, hogy azonosítsa és megszüntesse a Számvevőszék e területre vonatkozó visszatérő észrevételeinek kiváltó okait, amint az az ügynökségnek a Parlament írásbeli kérdéseire adott válaszaiban, az ügynökség nyomonkövetési jelentésében és az ügyvezető igazgató nyilatkozataiban szerepel; ezért a cselekvési terv végrehajtása nyomás tartós javulásra számít, különös tekintettel arra, hogy a Számvevőszék által szabálytalannak ítélt hét egyedi szerződésből hat – fennmaradó kifizetések nélkül – lejárt; felszólítja az ügynökséget, hogy rendszeresen tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a cselekvési terv végrehajtása tekintetében elért haladásról és a meghozott korrekciós intézkedésekről;

22. kiemeli a számvevőszéki jelentés alapján, hogy 2022-ben, akárcsak 2021-ben, az ügynökség olyan egyedi szerződés alapján teljesített kifizetéseket (40 millió EUR összegben), amely nem hajtotta végre megfelelően a kapcsolódó keretszerződést, mivel nem határozta meg a beszerzett szolgáltatások részleteit (mennyiségek és a teljesítés időpontja); megjegyzi, hogy az említett szerződés alapján az ügynökség 2022-ben 7,5 millió EUR-t fizetett ki; tudomásul veszi az ügynökségnek a „2023. november 13-i 2022. évi mentesítés – Számvevőszék megállapításai az eu-LISA-ról. Rövid feljegyzés az EP-képviselőknek" című feljegyzésben szereplő észrevételeit, miszerint az említett, 2018 végén aláírt szerződés alapvetően azért volt határozatlan idejű, mert fenn kellett tartani az EES-VIS interoperabilitásának finanszírozását, amelynek költségvetési tervezése – az ügynökségen kívül eső okokból – lényegesen eltávolodott a vonatkozó jogszabály tényleges elfogadásától; megjegyzi, hogy e szerződés nélkül az ehhez kapcsolódó – az interoperabilitás biztosításához szükséges – összeg elveszett volna; az ügynökség által a Számvevőszék észrevételére adott válasz alapján megállapítja, hogy az ügynökség korrekciós intézkedéseket hozott az említett szerződés módosításával, amely a nyújtott szolgáltatások részletesebb leírásával egészült ki; megjegyzi, hogy az ügynökség nem hosszabbította meg a 2022-ben lejáró szerződést; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a vonatkozó jogi aktusok elfogadásának és végrehajtásának késedelme kulcsfontosságú tényező annak meghatározásában, hogy az ügynökség milyen részletesen és pontosan tudja megfogalmazni a keretszerződéseket azok első létrehozásakor; megjegyzi, hogy az ügynökség nyomonkövetési jelentése szerint a végrehajtási jogi aktusok előkészítési időszakának lerövidítése közvetlenül befolyásolná az ügynökség azon képességét, hogy jobban megtervezze beszerzéseit, és korlátozza a szerződéses módosításokat;

23. a számvevőszéki jelentés alapján aggodalommal állapítja meg, hogy az ügynökség hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazott egy szerződés odaítélésére; megjegyzi, hogy az ügynökség – az ügynökség közbeszerzési és jogi szolgálatainak tanácsa ellenére – a rendkívüli sürgősséggel indokolta ezt a döntést; tudomásul veszi a Számvevőszék arra vonatkozó érveit, hogy az eljárás alkalmazása miért nem volt indokolt; mindazonáltal tudomásul veszi az ügynökség válaszát, miszerint bekövetkezett volna az a veszély, hogy több hónapig nem kerül sor karbantartásra, mivel a határregisztrációs rendszer programjának végrehajtási határideje egy későbbi szakaszban hivatalosan megváltozott, és a szerződés odaítéléséhez és az új szerződő félre való áttéréshez szükséges teljes idő a becslések szerint legalább nyolc hónap; ebben az összefüggésben úgy véli, hogy az ügynökség megközelítése észszerű volt; az ügynökség válasza alapján tudomásul veszi, hogy az odaítélt szerződés időközben lejárt;

24. tudomásul veszi továbbá a számvevőszéki jelentésben szereplő, az ügynökség irányítási és kontrollrendszereivel kapcsolatos további két észrevételt; tudomásul veszi a hardverbeszerzéssel kapcsolatos első észrevételt (27,7 millió EUR), amelyre vonatkozóan a hardverszállítók árlistáit nem kapták meg, és nem végeztek előzetes ellenőrzéseket; tudomásul veszi a keresztirányú műveletekre vonatkozó keretszerződés beszerzésével kapcsolatos második észrevételt (490 millió EUR becsült érték), miszerint az értékelő bizottság hat üléséről nem készült jegyzőkönyv, és csak a zárójelentést írták alá; felhívja az ügynökséget, hogy az ilyen hiányosságok jövőbeli elkerülése érdekében javítsa belső kontrollrendszereit;

25. megjegyzi, hogy a Számvevőszék előző évi jelentéseiben (2017, 2018 és 2021) megfogalmazott észrevételek közül nyolc észrevétel még „nyitott" státuszú, amelyekkel az ügynökségnek foglalkoznia kell; sürgeti az ügynökséget, hogy haladéktalanul zárja le ezeket az észrevételeket, és tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e tekintetben elért eredményekről;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

26. megjegyzi, hogy az ügynökség végrehajtotta a személyzete összeférhetetlenségének megelőzéséről és kezeléséről, valamint az ügynökségi szolgálat alatt és után végzett külső tevékenységekről hozott határozatokat; üdvözli, hogy a személyzet minden tagjának kétévente egyszer érdekeltségi nyilatkozatot kell benyújtania, kivéve a pénzügyi folyamatokban részt vevő alkalmazottakat és a felső vezetői beosztású alkalmazottakat, akiknek évente kell benyújtaniuk ilyen nyilatkozatokat; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség minden alkalmazottjának akkor is be kell nyújtania ezt a nyilatkozatot, ha a helyzet megváltozik; megjegyzi, hogy az ügynökség a honlapján közzéteszi a felső vezetői beosztású alkalmazottak érdekeltségi nyilatkozatait és önéletrajzát; üdvözli, hogy 2022-től az igazgatótanács tagjainak és póttagjainak érdekeltségi nyilatkozatait és önéletrajzát is közzéteszik;

27. üdvözli, hogy 2022 márciusában az ügynökség elfogadta a visszaélések bejelentéséről szóló felülvizsgált iránymutatásokat; tudomásul veszi az ügynökség nyilatkozatát, miszerint 2022-ben egyértelműbbé és láthatóbbá tette a személyzet rendelkezésére álló külön kommunikációs csatornákat, például a bizalmi személyeket vagy a visszaélések bejelentésére szolgáló csatornákat; üdvözli továbbá a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó iránymutatások elfogadását; üdvözli, hogy 2022 szeptemberétől hatályba lép az ügynökség átláthatósági nyilvántartásról szóló, 2022.8.9.-i határozata, amelynek értelmében az ügynökség felső vezetése és a gazdasági szereplők közötti találkozókat közzéteszik az ügynökség honlapján;

Belső kontroll

28. elismeri az adatvédelmi megfelelésre vonatkozó külső ellenőrzések fontosságát a személyes adatok ügynökség általi kezelésével kapcsolatos magas szintű védelem biztosítása érdekében; megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség folyamatosan nyomon követte az európai adatvédelmi biztos által a SIS-en, a VIS-en és az Eurodac-on végzett ellenőrzések során azonosított ajánlások végrehajtását; megjegyzi, hogy 2022-ben az európai adatvédelmi biztos újabb ellenőrzéseket végzett az Eurodac-on, a VIS-en és a SIS II-n, amelyek az általános informatikai biztonsági irányításra, a biztonsági incidensekre és az adatsértésekre, valamint a rendszerek biztonságos fejlesztésének és tesztelésének módszertanára és gyakorlatára összpontosítottak, kiemelten kezelve a hozzáférés-ellenőrzés kezelését a különböző környezetekben; az ügynökség nyomonkövetési jelentése alapján tudomásul veszi, hogy az európai adatvédelmi biztos VIS-re és SIS-re vonatkozó 2018-as ellenőrzésének státusza „befejezett", mivel mind a 43 ajánlást teljesítették, miközben az európai adatvédelmi biztos Eurodac-ra vonatkozó 2019-es ellenőrzésének státusza „részben végrehajtott", mivel a 29 ajánlásból 23-at teljesítettek;

29. üdvözli, hogy az ügynökség 2022-ben elvégezte belső kontrollrendszerének éves önértékelését, amelynek eredményeként az ügynökség belső kontrollra vonatkozó felügyeleti kritériumainak 81 %-a teljesült vagy részben teljesült; megjegyzi, hogy az értékelés következtetése az, hogy a belső kontrollrendszer jelen van, működik és hatékony, bár bizonyos fejlesztésekre van szükség az elszámoltathatóság érvényesítése, az előzetes ellenőrzések és a szerződéskezelés tekintetében; megjegyzi, hogy a „Kontrolltevékenységek" komponens alá tartozó „Kontrolltevékenységek kiválasztása és kidolgozása" elnevezésű 10. elvet illetően immár harmadik éve fennáll egy jelentős hiányosság; megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség a dokumentumok hosszú távú megőrzésére vonatkozó szabályzatának és dokumentummegőrzési eljárásainak felülvizsgálatával, valamint a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó iránymutatások elfogadásával tovább erősítette az információkezelés kontrollját; felszólítja az ügynökséget, hogy folytassa a kontrolltevékenységek terén tapasztalható hiányosságok csökkentésére irányuló erőfeszítéseit, hogy mérsékelje a szakpolitikai, működési és belső kontrollal kapcsolatos célok elérésével kapcsolatos kockázatokat;

30. megjegyzi, hogy 2022 végén a különböző ellenőrző és vizsgálati szervek által megfogalmazott ellenőrzési ajánlások végrehajtási aránya 63 %-os volt, és a 32 esedékes ajánlásból 20 ajánlást hajtottak végre (12 ajánlás esetében lejárt a határidő); megjegyzi, hogy 2022 végén összesen 33 ajánlás volt lezáratlan, amelyek közül három volt kritikus; kéri az ügynökséget, hogy maradéktalanul hajtsa végre a fennmaradó ajánlásokat, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az elért eredményekről;

31. megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség felkérte az Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF), hogy értékelje a munkaerő-felvételi eljárások során elkövetett állítólagos csalások két esetét, valamint egy esetben pedig azt, hogy a személyzet egy tagja csalárd tevékenységet folytathatott-e; megjegyzi, hogy az OLAF mindhárom megkeresésre azt a választ adta, hogy nem indít vizsgálatot; megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség foglalkozott az OLAF OC/2020/0441/A2 és OC/2017/1121/A2 ügyekkel kapcsolatos vizsgálatainak ajánlásaival; üdvözli az ügynökség 2022–2024-es időszakra szóló csalás elleni stratégiájának és a 12 intézkedésből álló cselekvési tervnek az elfogadását;

Egyéb

32. megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség arra összpontosított, hogy biztosítsa az ügynökség által elért eredmények láthatóságát, és felhívja a közvélemény figyelmét az uniós polgárok érdekeinek szolgálatában és az érdekelt felek számára nyújtott informatikai szolgáltatásokban betöltött szerepére; ezzel összefüggésben elismerését fejezi ki az ügynökségnek a „Discover eu-LISA 2.0" elnevezésű új online portáljának befejezéséért, amely naprakész áttekintést nyújt az érdekelt felek számára az ügynökség alapvető feladatairól és üzleti területeiről, valamint hogy közzétette az ügynökség 10. évfordulója alkalmából készült különleges brosúrát, amely évfordulót az ügynökségnek a cseh elnökséggel együttműködésben „10 év a schengeni térség digitális szíveként" címmel megszervezett konferenciáján tartottak meg, amelyen 20 felszólaló és 388 résztvevő vett részt; elismerését fejezi ki az ügynökségnek, hogy 2022-ben megkapta a Forbes Társadalmi Innovációs Díját a nyilvános kommunikáció területén tett innovatív és inspiráló kezdeményezéseiért, melyet erős etikai elhivatottságával és az innovatív kommunikációs stratégiák, technikák és eszközök alkalmazásával érdemelt ki; tudomásul veszi, hogy 2022-ben javultak az ügynökség közösségimédia-mérőszámai;

33. megjegyzi, hogy 2022-ben az ügynökség számos biztonsági és üzletmenet-folytonossági tervet fogadott el alapvető üzleti rendszereire vonatkozóan a jogi eszközök által megkövetelt magasabb szintű kiberbiztonság és reziliencia biztosítása érdekében, és kiberbiztonsági gyakorlatot szervezett a központi SIS védelme érdekében bevezetett biztonsági intézkedések hatékonyságának ellenőrzése céljából; megjegyzi, hogy az ügynökség jelentősen fokozta az internetre csatlakoztatott szervezeti informatikai rendszerek nyomon követését az Oroszország Ukrajnával szembeni, jogellenes agressziós háborújából eredő megnövekedett kiberfenyegetési szint miatt;

34. tudomásul veszi, hogy az ügynökség továbbra is biztosítja a Frontex és az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége biztonsági mentési rendszereihez kapcsolódó tárhelyszolgáltatásokat; tudomásul veszi a bel- és igazságügyi rendszerek által használt informatikai infrastruktúra üzemeltetési igazgatásának, nyomon követésének és kapacitás-tervezésének központosítására szolgáló „adatközpont mint szolgáltatás” fejlesztését és végrehajtását; üdvözli a jövőbeli moduláris adatközpont előkészítése terén elért eredményeket, amely további pufferkapacitást és 50 %-os kapacitásnövelést fog biztosítani az új bel- és igazságügyi rendszerek számára; emlékeztet az uniós jogszabályoknak való megfelelés fontosságára, különösen az adatvédelem tekintetében;

35. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2024. április 11-i állásfoglalására ([2]).

([2]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2024)0280.